

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۵ شنبه ۳ بهمن ماه ۱۳۴۲

تهران و تمدید خیابان پرزیدنت کندی بوسیله آقای وزیر کشور.

۷ - طرح و تصویب یک فوریت لایحه احداث سیل برگردان و تمدید خیابان پرزیدنت کندی.

۸ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون پست و تلگراف راجع با اجازه استخدام موزع پست و تلگراف.

۹ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع باضافه اعتبار اداره کل ساختمان وزارت راه و ارسال بمجلس سنا.

۱۰ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع ساختمان خطوط فرعی راه آهن دو کوهه و منظره قم و ارسال بمجلس سنا.

۱۱ - اعلام استوزوموقع جلسه بعد - ختم جلسه.

فهرست مطالب :

۱ - تصویب صورت مجلس .

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : منصور - سرتیپ پور - دکتر رهنوردی .

۳ - طرح گزارش شور اول کمیسیون فرهنگ راجع به اهدای مجسمه سفالی به آقای لرد بوید .

۴ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون پست و تلگراف راجع به تغییر شغل سیم بانان و بیکمهای پست به شغل موزعی و ارسال بمجلس سنا .

۵ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون پست و تلگراف راجع به تغییر شغل سیم بانان و بیکمهای پست که قادر بانجام وظیفه نیستند و ارسال بمجلس سنا .

۶ - تقدیم لایحه مقررات احداث سیل برگردان

مجلس ساعت ۱۰ صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : مهرزاد - ارسنجانی -

آقایان - البرزی - رضوی - شاخوئی - پرویزی - دیهم -

دکتر مصباح زاده - موسوی کبیری - مهندس والا .

غائبین بی اجازه - آقایان : بختیار بختیارها -

ابطحی - طباطبائی - ایلخان - ساکینیان - بالاخانلو -

دکتر سام - دکتر موثقی .

رئیس - راجع بصورت جلسه نظری نیست ؟ آقای

رضوی .

رضوی - در جلسه گذشته بمناسبت تشریف فرمائی

اعلیحضرت همایونی بنده درآبادان بودم و این اجازه غائبین

بی اجازه نوشته شده است .

رئیس - یک نامه ای بنویسید اجازه داده میشود .

دیگر نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب

عن مذاکرات مشروح سی و سومین جلسه از دوره بیست و یکم قانونگذاری - اداره تندنویسی و تحریر صورت مجلس

مشود. آقای صفی پور.

صفی پور - شکایتی است از طرف مدیر روزنامه دیلمیات که بناحق امتیاز ایشان را لغو کرده اند و از مجلس تقاضای احقاق حق کرده است و همچنین نامه ها و شکایات دیگری است که تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - آقای تبریزی.

تبریزی - تلگرافی از میان دو آب رسیده و بانوئی از رئیس بهداری میان دو آب شکایت کرده است تقدیم مقام ریاست میکنم.

رئیس - آقای سرلشکر نکوزاد.

سرلشکر نکوزاد - پنج فقره تقاضا و شکایت است که به بنده رسیده، سه فقره مربوط به امور استخدامی کارکنان وزارت راه، دیپلمه های دامپزشکی وزارت کشاورزی، فارغ التحصیلان کشاورزی قسمت تربیت معلم و همچنین شکایتی از ازارمین زنجان و تلگرافی از ساکنین بخش سیمره راجع به دیپلمه سیمره بنده تقدیم مقام ریاست میکنم که از وزارت راه خواسته بشود و بنده راهم در جریان بگذارند.

رئیس - آقای منوچهر پزشکی.

منوچهر پزشکی - شکایتی است از دیپلمه های دامپزشکی تقدیم میشود.

۲ - **بیانات قبل از دستور آقایان منصور** -

سر تیب پور - دکتر رهنوردی

رئیس - نطق های قبل از دستور شروع میشود. آقای منصور تشریف بیاورند.

حسنعلی منصور - بنده از حضور مجلس شورای ملی اجازه میخواهم بمناسبت نزدیکی روز ششم بهمن که يك روز بزرگ و تاریخی برای ملت ایران است چند کلمه ای بعرض نمایندگان محترم برسانم. قریب یکسال است که از تاریخ ششم بهمن ۱۳۴۱ میگذرد خوشبختانه نسل ما نمایندگان که در این تالار حضور دارند همگی سعادت این را داشته اند که در این تحول بزرگ و تاریخی عمیقی که در ایران بوقوع پیوسته ناظر و شریک باشند.

بعد از شهریور ۱۳۲۰ که کشور ایران بعلل وقایع جنگ بین المللی دوم اشغال شد بکلی رشته آموزشی اقتصادی و اجتماعی این مملکت از هم گسیخته شد و يك نظمی که قبلاً آن شهریور ۱۳۲۰ امور زندگی مردم را اداره

میکرد درهم پاشیده شد البته تنها کشور ما نبود که در اثر انقلاب جنگ بین المللی دوم صدمه و آسیب دید بلکه کشورهای زیادی بود که حتی تاریخ آنها بکلی از هم محو شد و اسمی از آنها در صفحه تاریخ امروز دیده نمیشود. اگر واقعاً وقت بکنیم و اگر توجه بکنیم کلیه مشکلاتی را که در طول جنگ بین المللی دوم برای ملت ایران بوجود آمد و خواهی نخواهی در اثر سیاستهای مختلف و متضاد نیروهای بزرگ خارجی در تمام نقاط عالم منعکس بود خاصه در کشورهایی که تحت اشغال قرار گرفت تنها نیروئی که توانست امنیت و استقلال و تمامیت ارضی ایران را حفظ بکند نیروی سلطنت و شخص شاهنشاه جوان ایران بود (صحیح است، صحیح است) این عرایضی را که بنده میکنم روی آشنائی که باخلاق و روحیات بنده داریند خارج از مبداهه و تعلق است (صحیح است) و حقیقتی است که شاید تذکر آنها ضروری و لازم باشد که در صفحات تاریخ و در صورت جلسات مجلس قید بشود (صحیح است) و الا بنده بطور خیلی اختصار از آن میگذرم.

این وقایع بعد از جنگ بین المللی دوم و تخلیه ایران بصورت مختلفی روی نفوذهای اجنبی و روی نفوذهای قوای خارجی برای حفظ منافع خودشان و با اعمال سیاستهای خاصی در ایران ادامه پیدا کرد متأسفانه ایران نتوانست بعد از جنگ هم بطور سریع و بطور قطعی از مقدرات علمی و عملی، منابع مالی و اقتصادی و نیروی انسانی خودش استفاده بکند و زندگی مردم در رفاه و سلامتی بیشتری باشد. این جریان ادامه پیدا کرد تا وقایع آذربایجان رخ داد، وقایع آذربایجان واقعاً يك عاملی بود که ملت را یکبارہ تکان داد و وقتی ملت ایران دیدند که خطه زر خیز آذربایجان و استان عزیزان در اثر تلاطم و در اثر امواج هیجانی واقعاً در این مشکل و در این راه صعب و خطرناک قرار گرفت يك بار قد علم کردند و بر هیری شاهنشاه خودشان خطه آذربایجان را مجدداً بسز زمین ایران برگرداندند و این يك واقعه تاریخی بزرگی بود که صفحه زندگی سیاسی ایران را بعد از شهریور ۱۳۲۰ بکلی تغییر داد. از آن پس با وجود اینکه وضعیت داخلی و امنیت داخلی ما تغییر کرد سیاست بافی و کهنه پرستی از بین نرفته بود، ارتجاع از بین نرفته بود و زشوخ این عوامل مختلف مانع شد که بعد از واقعه آذربایجان و بعد از انهمه احساسات باز

هم دولت و ملت ایران بتوانند راه ترقی و تعالی و افتخار را بیابند این وقایع باز هم ادامه پیدا کرد در تمام ارکان و شئون حیاتی این مملکت و ملت منمکن شد تا وقایع ۲۸ مرداد رخ داد. بعد از ۲۸ مرداد خوشبختانه قدرت سیاسی و قدرت مرکزی طوری به مملکت مستولی شد که ما توانستیم از منابع درآمد ملی کارهای عظیمی را در سراسر مملکت آغاز کنیم و قسمت اعظمش به نتیجه برسد منتهی این سرعت هم برای ارضای خاطر رهبر عالیقدر ما کافی نبود قبل از ششم بهمن اگر ما تصور بکنیم در اثر پیشرفت برنامه های عمرانی، اجرای برنامه های اصلاحی، تأسیس راههای بزرگ، فرودگاهها، اصلاح راههای قدیم، ایجاد مدارس، دانشگاهها علمی و واقعاً بود که ما را در مقابل يك عمل حاد قرار ندهد میشود گفت که شاید عده ای معتقد بودند که چه دلیلی دارد این اقدام حاد و این عمل انقلابی را شاهنشاه ما روز ششم بهمن پایه گذاری کردند. بنظر ما این کاملاً صحیح و قطعی است و بنده فکر میکنم که کلیه نمایندگان محترم معتقد و مؤمن هستند که بیشتر قتهای اقتصادی بوی يك اجتماعی که اساس صحیح و سالمی ندارد نمیتواند يك پایه محکمی داشته باشد (صحیح است) ما وقتی میتوانیم زندگی مردم را بهتر بکنیم، ما وقتی میتوانیم رفاه عمومی را تأمین بکنیم که این سرمایه گذاریهایی که در بخش دولتی و در بخش خصوصی میشود در اجتماع ما بهتر رخنه بکنند غنی را غنی تر نکند و فقیر را فقیر تر نکند. ایجاد کار بکنند و زندگی مردم يك تناسب و بيك نسبت در رفاه و آسایش بالا برود بدینجهت بود که اعلیحضرت همایونی با توجه و با تجربه از ۲۲ سال سلطنت باین حقیقت رسیدند که ما باید با يك اقدام حاد رشته ها و عواملی را که مانع از ترقی سریع ملت ایران است واقعاً بگسلیم و بتوانیم نیروئی بوجود بیاوریم که تمام قوای معنوی و علمی ما در راه رفاه حال طبقات زحمتکش و اکثریت ملت ایران واقعاً اعمال و عملی بشود روی این اصل و روی این فکر علمی، روی این فکر اصولی اینها را از جنبه احساسات نکوئیم باید ببینیم اینها در آینده چه تأثیری در ملت دارد. این اقدام حاد و این اقدام قطعی و این انقلاب بزرگی که در روز ششم بهمن بدست شاهنشاه ایران و با تصویب ملت پایه گذاری شد اساس زندگی اقتصادی

و اجتماعی و سیاسی این مملکت را یکبارہ تغییر داد (صحیح است) منتهی این شروع کار است و این وظیفه ارکان بزرگ این مملکت است که مجلس شورای ملی یکی از بزرگترین ارکان سیاسی این مملکت است که این انقلاب را بتوانیم به نتیجه برسانیم (انشاء الله) پس ما باید دست بدست هم بدهیم، اتحاد و اتفاق و یگانگی، تفهیم در مسائل، ادراک صحیح، تشخیص صحیح و تطبیق زمان با مقتضیات را در نظر بگیریم و در راه نوسازی ایران نوین قدم برداریم (صحیح است - احسنت) ما بدست شاهنشاه و تصویب ملت به خدمت گذاری ما مأمورین اجرای این کار يك برنامه وسیع اصلاحات ارضی را در مرحله اول انجام دادیم قسمت اعظم کار در مرحله اول انجام شد ولی این کار آیا کافی است؟ خیر ما يك سنت دیرین را برداشته ایم و باید يك نظم جدید را جانشین آن بکنیم (صحیح است) و اگر نتوانیم آن نیروی اداره مملکت را تجهیز بکنیم که جوابگوی احساسات پانزده میلیون کشاورز این مملکت و خانواده آنها باشد يك خلأئی بوجود آمده است که این خلأ مورد رضای خاطر شاه و ملت ایران نیست (صحیح است) پس باید با تشکیلات صحیح باین نام صحیح با استفاده از مقدرات کامل و سائل رفاه این توده عظیم زحمتکش و مولد این مملکت را تأمین بکنیم و این راهی ندارد جز این که هر شاهی از درآمد مملکت که بدست شما نمایندگان ملت تصویب میشود بدست دولتهای خادم مصرف میشود بنفع این طبقه بمصرف برسد (صحیح است) و الا کافی نیست باینکه ما قانونی را روی کاغذ بگذاریم و ناظر ناراضیتهای مردم باشیم (صحیح است). ما در اینجا نمایندگان داریم برای اینکه نظارت بکنیم که تمام قوای این مملکت در راه بهبود زندگی ملت بمصرف برسد اعم از دهقان، کارگر دانشگاهی اعم از فرهنگیان اعم از صاحب صنایع و اعم از اصناف و پیشه ور و بازرگان و تاجر (احسنت) مملکت احتیاج به تمام قوای مولد و تمام طبقاتی که يك ملتی را تشکیل میدهند دارد و حقوق همه باید محفوظ باشد و نمایندگان باید ناظر بر اجرای برنامه های دولت باشند دولت باید صادق باشد فعال باشد و نمایندگان ملت باید بتوانند وظایف نمایندگی خودشان را انجام بدهند در این صورت ما میتوانیم روحی برنامه صحیح و اصول بیشتر فته کار مملکت را تأمین بکنیم و وجداناً از زندگی شرافتمندانه خودمان

راضی باشیم. زندگی بهر صورتی هست میگذرد ولی ایکلاش که این زندگی شرافتمندانه بگذرد و واقعاً هم در راه انجام وظایف ملی راضی باشیم هم خدای ما از ما راضی باشد هم ملت راضی باشد و در نتیجه رضای ملت شاه ما که رهبر ماست از ما رضایت داشته باشد (احسنت) ما قانونی گذرانیم که کارگران ایران زحمتکشانشان ایران در سود کار خانات شریک باشند آیا این کافی است اگر کار خاناتی بدارند بشوند و ما نتوانیم نظارت کنیم در حسن اداره این کار خانات و فایده ای هم بصاحب کارخانه ندهد یا فایده غیر مستقیم بدهد و صورت ظاهر نوع دیگر تعبیر بشود آیا کارگران مارضایت دارند؟ بدون تردید خیر پس همانطوریکه اعلیحضرت همایونی فرمودند چه این مسائل ایشان راه انقلاب باز کردند بر ماست که این انقلاب را به نتیجه برسانیم (صحیح است) ایشان راه را برای ما گشودند، رشته ها را گسیختند و نیک نسل جوان از لحاظ فکر و خوشی نیت، از نظر قلب و روح این قدرت و نیرو را بخشیدند که ما بتوانیم مملکت ایران خدمت بکنیم و نساک ما مسئول خواهد بود در برابر تاریخ ایران اگر ما نتوانیم از مایه حسن نیت و از این استقبالی که شده است واقعاً حداکثر استفاده را بعمل بیاوریم. بزبان ماحق کامل سیاسی و اجتماعی داده شد بر آنهاست که واقعاً رشد خودشان را کاملانیشان بدهند که می توانند نیمی از جمعیت ایران را در راه توسعه اقتصادی و اجتماعی ملت ایران تجهیز بکنند (انشاءالله) و بهترین نمونه واقعاً بلرز یک چنین جنبشی وجود نمایندگیان بانوان در مجلس شورای ملی است و این بهترین نمونه است که ما میتوانیم در آینده واقعاً با صداقت با راستی و درستی بفهم در مسائل در راه پیشرفت مملکت قدم برداریم مسائل دیگری در روز ششم بهمن هر جزء لواحق ششگانه بود که یکی از آنها سپاه دانش بود بدون تردید عدم وجود فرهنگ واقعی در مملکت و بسواد در روستاها و مناطق کارگری و شهرها موجب میشود که ما نتوانیم از تمام عوامل موجود برای توسعه اقتصادی و اجتماعی مملکت استفاده بکنیم. تردیدی نیست که این قانون یکی از بزرگترین و مؤثرترین قوانین عوامک توسعه و ترقی ملت ایران است (صحیح است) و باید بدترین طریق باجرا برسد باید فرزندان ما که در شهرها و در مناطقی که دارای وسائل تحصیل هستند بتوانند

بیرادریان کشاورز خودشان، بیرادریان کارگر خودشان، بیرادریان و خواهران شهری خودشان واقعاً این درس را بیاموزند که آنها هم بتوانند از مواهب زندگی امروز استفاده کنند همچنین قوانین دیگری در ملی شدن جنگلها و در استفاده از کارخانات دولتی بعنوان استفاده بر نامه اصلاحات ارضی و غیره بود که بنده در باره آنها صحبت نمیکنم ولی باید بیابیم. عرض کنم که جنگلها برای ما یک منبع ثروت ملی است و باید به بهترین طریق از آن بهره برداری بشود و از این ثروت ملی بتوانیم مثل منابع دیگری که برای بالا بردن سطح زندگی مردم استفاده میکنیم حداکثر استفاده را بعمل بیاوریم و این جز با برنامه با اعتبارات کافی، یا تشکیلات صحیح نمیتواند در دسترس مملکت واقعاً اعمال بشود اینها اصول ششگانه واقعی و حقیقی ششم بهمن بود ولی ما ناظر یک تحولات عمیقی هستیم که ششم بهمن در برداشت موضوع از بین رفتن رژیم از باب ورعیتی و الغاء مالکیت های بزرگ این را تنها برای مسئله اصلاحات ارضی نباید در نظر گرفت این یک مسئله سیاسی و اجتماعی است این یک مطلبی است که اصلاً رشته سیاست عمومی مملکت را تغییر میدهد یعنی وسیله شد که بجای کسانی که روی نفوذ محلی میخواستند بخانه ملت راه یابند و در نتیجه تشکیلات دولت و ادارات مملکتی را تحت تاثیر قرار دهند و منافع خصوصی بیش از منافع عمومی توجه شود چنانکه متأسفانه سالها این رویه در ووال برقرار بود ولی امروز کسانی در این مجلس راه یافته اند که جز منافع ملت چیز دیگری در نظر ندارند (احسنت) اینها منافع بزرگ سیاسی این نهضت است و بدین جهت تشکیلات سیاسی مملکت بکلی دگرگون شده است یعنی آن نفوذ هائی را که مانع از پیشرفت کار مردم، مانع از اتخاذ تصمیم صحیح مانع از اینکه دولتها بتوانند با آسایش خاطر بکارهای مملکت بپردازند از بین رفته و دولت ها در صورتیکه با برنامه های صحیح و افراد کاردان چنانکه دولت فعلی خادم باین مملکت است میتواند بدون دغدغه خاطر در راه ترقی و تعالی ملت ایران قدم بردارد و هیچگونه مانع و رادعی نیست ما باید بسازیم ما باید سازندگی را آغاز کنیم و ما در این توانیم موهبت الهی و این حمایت عالی باید خدمتگزاری باین مملکت را از راه صحیح و منطقی ادامه بدهیم بیایند

دست بدست هم بدهیم و واقعاً این مجلس بیست و یکم را یک نمونه از یک مجلس انقلابی سالم است با فکر صحیح و بطریقی که ملت ایران، در خاتمه خدمت این مجلس یک نام درخشانی را بر روی این دوره ۲۱ بگذارد (انشاءالله) ما جز این آرزویی نداریم و جز زندگی بهتر برای همه هدیه نداریم (صحیح است - احسنت) مسائلی را که واقعاً مورد توجه و حمایت نمایندگان محترم مجلس بود که نماینده قاطبه ملت ایرانند با اعلام فرمان اخیر همایونی فرمان سپاه بهداشت تکمیل شد ملاحظه بفرمائید مسائلی که در اینجا تا این حد راجع به بهداشت عمومی مملکت صحبت کردند تا چه حد شاهنشاه ایران در فکرشان میروند و از قبل از اینکه به سفر چند روزه استراحتی خودشان تشریف ببرند این فرمان بزرگ را که اصول ششگانه را به اصول هفتگانه مبدل کرد مملکت ایران عرضه داشتند (صحیح است) فرمان سپاه بهداشت یکی از بزرگترین اقداماتی است که واقعاً در عرض یک سال اخیر و در عرض انقلابات عظیمی که در اثر تحولات ششم بهمن بوقوع پیوسته است برای ملت ایران بارمغان داده شده است زندگی افراد ملت بدون تأمین بهداشت و فرهنگ هیچ وجه قابل قبول نیست ما باید برای مردم ایران حداقل، بنده نمیگویم حداکثر با در نظر گرفتن مقدرات و توانائی و مقتضیات مالی و علمی مملکت ما باید کوشش کنیم که یک سان حداقل استفاده از فرهنگ و بهداشت و زندگی مرفه و حداقل زندگی را تأمین کنیم چه بهتر از این که فرزندان ما در دانشگاههای ایران یا خارج تحصیل میکنند براه روستاهای ایران واقف بشوند و بدرد ملت ایران آشنا و آگاه بشوند و بتوانند از علمی که آموخته اند به نفع ملت ایران استفاده کنند و یک ملتی را در راه سلامتی و در راه توفیق آینده هدایت کنند و کمک بکنند ما این فرمان بزرگ شاهنشاه را که قبل از عزیمتشان بمسافرت که دعای خیر نمایندگان ملت بدرقه راه ایشان است (صحیح است) استقبال میکنیم و امیدوار هستیم که این مدت کوتاه مسافرت شاهانه بخوبی بگذرد و سلامتی مراجعت بفرمایند و اقدامات بزرگی را که در فکر همایونی واقعاً ترسیم شده و برنامه های وسیعی را که برای رفاه حال مملکت در آینده تهیه شده است به

مرخله اجرا گذاشته بشود (انشاءالله) بنده خواستم از اینجا از جناب آقای علم نخست وزیر و هیئت محترم دولت تشکر بکنم و بگویم که باز این دولت دولت خوش اقبالی است که این تحولات بزرگ اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در دوره خدمتگزاری این دولت بوقوع پیوسته و آنچه که در مقدر دولت است بخوبی وظایفشان را انجام داده اند و مورد پشتیبانی و حمایت نمایندگان ملت هستند (صحیح است) و امیدوار هستیم که این خدمات بهترین طریقی ادامه پیدا کند روز ششم بهمن جلسه مشترکی در مجلس سنا تشکیل میشود هر چند که سنا و شورا ندارد و بین نمایندگان مجلس شورای ملی و مجلس سنا هیچگونه تفاوتی در نیت خدمتگزاری نیست (صحیح است) و از لحاظ محل هم اهمیتی قائل نیستیم البته این خانه ملت متعلق به همه بود و ما ورود همه کس را در اینجا و بخصوص در روز برگزاری ششم بهمن استقبال میکردیم ولی متأسفانه در اثر ضیق جا و نبودن محل کافی ما بخانه برادران خودمان در سنا خواهیم رفت و این جشن بزرگی را با استقبال بر گزار خواهیم کرد و از طرف جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی و هیئت رئیسه ترتیب برگزاری این جشن و این بزرگداشت سالروز ششم بهمن ترتیب داده شده است و چون متعلق به تمام مجلسین است نه اکثریت و نه اقلیت در آن ملحوظ شد بدین جهت نمایندگان از طرف مجلس شورای ملی ایران خواهد بود مطلبی را که خواستم عرض بکنم این است که برای حصول به هدف بزرگ انقلابی و انجام صحیح بنتایج تحولات عظیم ششم بهمن باید تمام ارکان مملکتی منطبق با احتیاجات زمان و مکان به تحریک و برپا آمدن روزمان نمیتوانیم روح اصول کهنه و فرسوده گذشته کارهای بزرگی و عظیمی را به مرحله اجرا بگذریم باید تمام عوامل موجود مملکتی اعجاز هم نمیشود کرد ولی وقتی صحیح پایه گذاری بشود برنامه صحیح تهیه شده باشد تشکیلات صحیح باشد مدیریت صحیح باشد و افرادی باشند که آگاه به وظایف خودشان باشند این امید در دل مردم پدید خواهد آمد و صبر و شکیبائی را تحمل خواهیم کرد برای اینکه به نتیجه برسند (صحیح است) ولی اگر بینندگان انقلاب شده است تحول بوجود آمده است سنت های دیرین دگرگون گشته و راه جدید باز شده

ولی آن تحرك بوجود نیامده موجب دلسردی و ناامیدی میشود (صحیح است) اگر کسانی در پشت این تریبون نطق قبل از دستور کرده اند و مشکلات محل های انتخابی خودشان را ابراز کرده اند برای شیوه کلام نبوده است برای تذکر باین موارد بوده است که اگر ما اصول انقلابی را قبول کردیم باید تشکیلات مملکتی را منطبق با این اصول بحرکت دریاوریم (صحیح است) والا ملت ایران نمیتواند مدت مدیدی صبر کند اصولاً انقلاب نمیتواند صبر کند تا مگر یاران انقلاب بتوانند بدوند و برسند باید این دو هماهنگ با هم شروع بشوند انقلاب شور و عوامل انقلابی این انقلاب را بشمر برسانند و اگر این رویه تشخیص داده شود و بطرز صحیح مانمایند گان مجلس وظیفه داریم آن تذکرات لازم را بدهیم و در اینجا بنا به تضرع خواهیم گفت محافظه کاری نداریم ملاحظه نداریم چون بیم نداریم و نظر خاصی نداریم (صحیح است) آنچه که میگوئیم با حقیقت و با علم جدید و با اصول جدید تطبیق میکند (احسن است) و بدین جهت باید این تحرك را در این مملکت بوجود آورد چند روز پیش صحبت از عمران روستائی در بین بود این مسائل باید با یک برنامه های دقیق توأم باشد ما باید از تمام مقدرات مالی خودمان، از نیروی برنامه ریزی خودمان و از نیروی تحصیلی خودمان در راه سازندگی ایران در تمام روستاها و شهرهای کوچک اقدام بکنیم ۸۰ درصد از مردم این مملکت در بیگوله ها و زاعده ها زندگی می کنند و این قابل دوام نیست (صحیح است) ما نباید تنها راضی بالفاظ باشیم و خودمان را دلخوش کنیم ما باید هدفهای عالی انقلاب را به نتیجه برسانیم این هدفهای عالی انقلاب راه را برای نسل ما باز کرده بر ما است که وظیفه را بطور کامل انجام بدهیم و برای این کار باید تشکیلات مملکتی منطبق با احتیاجات باشد (صحیح است) باید از گان مملکتی مطابق مقتضیات زمان و روز با تشکیلات سیاسی مملکت تطبیق داده شده باشد یک مملکتی که مایل است در آزادی زندگی کند، یک مردی که از مواهب آزادی متمتع شده اند و مایل نیستند در رژیم های اختناق آور استبدادی زندگی کنند وقتی که به ملت ایران واقعا آزادی انتخابات و وجود مجلس شورای

ملی در این شأن اجازه داده شده است یعنی ما شد حکومت دمکراتیک را داریم پس باید تمام ارکان دمکراتیک در مملکت باین صورت سالم و صحیح موجود باشد یکی از آن مواردی که برای ملت ایران ضروری است وجود یک حزب ملی و وسیعی است که بتواند در قلوب تمام طبقات تحصیل کرده طبقات زحمتکش مملکت، روستاها مناطق کارگری دانشگاهی و فرهنگ مملکت رسوخ پیدا بکند (صحیح است)

رئیس - آقای منصور وقت آقای مهندس صائبی و آقای مهندس آراسته که در اختیار شما گذاشته بودند تمام شد.

منصور - بنده دوسه دقیقه بیشتر صحبت نمی کنم و با اجازه آقایان خیلی طول نمیدهم.

رئیس - آقای سرتیپ پور از وقتتان چند دقیقه به آقای منصور میدهید؟ (سرتیپ پور - بفرمائید) آقای منصور بفرمائید.

منصور - در اینجا بنده خواستم بعضی مجلس شورای ملی برسانم که کسانی که در حزب ایران نوین عضویت دارند و یا ندارند ما بعنوان ملت ایران یک چشم نگاه میکنیم حزب ایران نوین آرزومند است که از تمام افراد این مملکت که مایل به خدمتگزاری این ملت باشند حد اکثر استفاده بشود ما در آنجا بازار کار بایی درست نکرده ایم و دور از هوچی بازی و عوامفریبی اصول صحیح حزبی ایران را پایه گذاری کرده ایم و امیدوار هستیم که این حزب بتواند برای این ملت و این مملکت واقعا یک حزب نیرومند یک حزب قوی و یک حزبی باشد که بتواند جوابگوی احتیاجات رژیم سیاسی و دمکراتیک ایران باشد (انشاءالله) شاهنشاه ایران در شرفیابی هیأت رئیسه آنچه لازم بود راجع به اهمیت و راجع به تشکیلات صحیح سیاسی که بدست عده کثیری از نمایندگان ملت و خارج از مجلس شورای ملی بوجود آمده است اظهاراتی فرمودند که در این جا و در جلسه فراکسیون پارلمانی عنوان شد و این بهترین نمونه بارز توجه خاص شاهنشاه است که مملکت باید با اصول حزبی و اصول صحیح منطبق با رژیم دمکراتیک پارلمانی اداره بشود (صحیح است) و ما برای حفظ منافع و حفظ اصول دمکراتیک و در انجام خدماتی که بمعهده گرفته ایم دقیقه ای فروگذاری نخواهیم کرد و باز هم بملت ایران نوید میدهیم که حزب ایران نوین جز اصول

خدمتگزاری هیچگونه توقعات و هیچگونه جاه طلبی های شخصی ندارد (صحیح است) در بین افراد ما همه بمقامات رسیده دور هم جمع شده اند دوندگی برای اشغال مقامات مملکت ندارند و مایلند باینکه خدماتشان بدو ملت ایران بنشیند و بتواند متمم تر باشم (انشاءالله) بنده با کسب اجازه از فراکسیون اکثریت و اجازه ای را که اعلیحضرت همایون شاهنشاه قبل از سفر اعطا فرمودند که روز بزرگ ششم بهمن بنام نهضت ششم بهمن خوانده بشود و فراکسیون پارلمانی ما هم و همه مجلس شورای ملی که مولود انقلاب ششم بهمن است و حزب ایران نوین یکی از آثار برجسته این انقلاب و تحول بزرگ است اجازه فرمودند نهضت ما بنام نهضت ششم بهمن همیشه و کماکان خوانده بشود ولی فراکسیون پارلمانی ما که از فراکسیون مترقی و گروه دهقانان و گروه کارگران تشکیل شده است منبعدم بنام فراکسیون ایران نوین خوانده خواهد شد بنده دیگر عرضی ندارم (احسن است، احسن است).

رئیس - آقای سرتیپ پور

سرتیپ پور - در باره ششم بهمن یکسال تمام است مطلب نوشته میشود و گفته میشود و هر قدر سخن بدتکرار می آید شیرین تر جلوه می کند برای آنکه ششم بهمن در تاریخ امپراطوری ایران نقش اساطیر داشته است در گذشته ایام پدران ما وقتی با خداوند خود خلوت می کردند برای کشور ایران که در آن موقع بنام شهر خوانده میشد این آرزو را داشتند که با خداوند در میان می گذاشتند و می گفتند در خانه ما، در شهر ما خوشبختی بیاید شادکامی و فراخ نعمتی نصیب بشود، حق شناسی از پارسایان و نیکوکاران شهر ما را احاطه بکند این دعای ایرانیان بود. ششم بهمن برای ما شادکامی آورده است چون آزادی باشادی توأم است (صحیح است) و از هم جدا نیست قفس طلائی و زرین هم که باشد قفس است (احسن است) آنکس که این قفس های طلائی را شکست شاه بود شادای بمابخشد حق داریم سیاستگر باشیم ایرانیها فراخ نعمتی می خواستند نصیب بشود فراخ نعمتی در نتیجه چه وضعی پیش می آید موقعی که دهقانان با اطمینان بتوانند بروی زمین خود بلمست چپ و دست راست کار بکنند و زمین اورا پس از سالی از انبار همسایه بی نیاز کند (صفی پور - از

دست زاندارم می نمیتواند) خوب این فراخ نعمتی انشاءالله موانعی از آن قبیله که جناب آقای صفی پور فرمودند بر سر راهش سبز نمیشود بر اثر آزادی دهقان و تزیید کشت و برداشتن محصول بیشتر از سطح مساوی نصیب خواهد شد مهمتر از همه میفرمودند که حق شناسی شهر ما را احاطه کند ملت ایران نشان داد که در مقابل مواهبی که نصیب می شود حق شناس است این مجلس نشانه ای از حق شناسی ملت ایران است (صحیح است) برای اینکه به سر بازان انقلاب و تحول پاداش داده است و این مجلس بایاناتی که رئیس حزب ایران نوین قبل از بنده اینجا ایراد کردند خواستند همانند موکلین خودشان نسبت به پادشاه حق شناس باشند (صحیح است) چرا باید حق شناس باشیم ممکن است بمن ایراد بگیرند پس از اینکه حق شناسی شد تکرار شد چرا تو در باب دیگری سخن نگوئی ولی باید بگویم هر افراطی مذموم است جز افراط در حق شناسی زیرا حق شناسی است که روشنائی را منبسط میکند حق شناسی است که کینه ها و تبه کاری ها و زشتیها را از بین میبرد و حق شناسی است که پارسائی را بیشتر میکند پس ما حق داریم در باب حق شناسی کمی هم افراط داشته باشیم باین امید که نیکان علوم مؤثرین ما بدانند که اگر راهی را که پادشاهی کرده است آنها هم بدلیبری طی بکنند از حق شناسی ملت ایران برخوردار خواهند شد (صحیح است) برای اینکه از حق شناسی ملت ایران بر خور دار بشوند چه باید بکنند قسمتی از آنچه که باید بکنند در بیانات جناب آقای منصور مستتر بوده است و گمان دارم عاقلان را آشارتی کافی است و گمان میکنم که سرو کار ما با عقل است و میشنوند که قلعه ملیت ما بمعضال جدیدی ترمیم شده است، در عین حال فشار فلسفه های نوین چه در باره اجتماع و چه در باره سیاست و چه در باره اقتصاد، نه آنقدر کم است که هر قلعه ای بتواند در مقابلش تاب بیاورد، باید این قلعه بدرستی حفظ بشود کلید این قلعه پادشاه در ششم بهمن بدست ملت ایران داده است در حالیکه در گذشته بدست یک هیئت محدود بود و حالا ملت ایران است که کلید این قلعه ملیت خودش را بدست دولت داده است و این دولت است که باید مراقبت و پاسداری بکند یعنی مراقبت و پاسداری و حفاظت آن را با هوشتیاری و دلیری بکند (صحیح است) و اگر

نکنند کرده است (صحیح است) اما باید بخاطر داشته باشیم و همانطور که گفته اند ملت ایران باید از مواهب تحول و دگرگونی هائی که نصیبش شده است حداکثر استفاده را بکند (صحیح است) و این حداکثر استفاده تا کنون بمناسبت ناها مانگی هائی که شده و در بین بوده حاصل نشده است، نمیتوانم فکر بکنیم که خدای نا کرده تعمدی در کار است ولی میتوانم اینطور اندیشه کنیم که مثل اینکه در قبول مشورت کوتاهی میشود (صحیح است) اگر مشورت بکنند و آن مشورت اهمیت بگذارند و عمق نیت پادشاه را در این مواد بشکانه که بهفت مبدل شده است و هفت هم عدد مقدس در نزد ایرانیان است و باید همین تقدیس را کاملاً رعایت کنند و حفظ کنند و صیانت کنند و اگر بکنند یقین دارم که ما میتوانیم در زمان خیلی کوتاهی همگام با ملل مترقیه جهان این رسالت تاریخی که بر عهده ملت امروز و نسل امروز ایرانی گذارده شده است بخوبی اجرا کنیم (انشاء الله) از خداوند تعالی می خواهم که اعلیحضرت همایون پادشاه ما را همانطور که قبلاً عرض کردم یعنی باجر کت و تکلیف ناگهانی ایران ما را از خواب غفلت بیدار کردند و بما تفهیم کردند که باید دلیرتر، جابک تر و روشن تر پیش برویم، در این سفر میمنت اثری که در پیش دارند خوش، کامیاب، تندرست، شاد کام و موفق بدارد «انشاء الله» باعتبار همین ششم بهمن بود که فرانسویون مستقل طرحی هم تقدیم مقام ریاست عظمای مجلس شورای ملی کردند که انشاء الله از نظر میمنت اثر ایشان دور نخواهد بود. ضرر ندارد که این شمری هم که از آقای حکیم شوشتری رسیده است بخوانم و بعراضی خاتمه بدهم:

یک قصه بیش نیست ره عشق و این عجب
تا هر بزبان که گفته شود نام مکر راست

(بعضی از نمایندگان - شعر از حافظ است)، بلی اما برای من آقای حکیم شوشتری مرقوم فرمودند:

رئیس - آقای دکتر رهنوردی.

دکتر رهنوردی - امیدوارم همکاران ارجمند فکر نکنند که تربیون مجلسی مرا هم سرشوق آورده که زود زود سخنوری کرده وقت نمایندگان محترم را بگیرم ولی چون دو روز پیش فرمان مقدس و تاریخی شاهنشاه بنام تشکیل سپاه بهداشت صادر گردید لذا خواستم بنام یک دکتر و متخصص بهداشت عمومی از این فرمان تأیید

و تجلیل نموده و عراضی چند در مورد عظمت این فرمان بسم نمایندگان محترم برسانم.

بخاطر دارم در سال ۱۹۵۸ هنگامیکه برای انجام مسابقات المپیک آسیائی در توکیو بودم اعلیحضرت همایون شاهنشاه نیز بدعوت امپراطور ژاپن برای افتتاح بازیهای المپیک در توکیو تشریف داشتند. دوروز قبل از آغاز بازیهای المپیک شاهنشاه در کاخ اختصاصی کاروان المپیک ایران را بحضور پذیرفته و مورد تفقد قرار دادند وقتی اینجناب را مورد الطافشان قرار دادند فرمودند: موفقیت شما که حتمی است عرض کردم بیاری خدای بزرگ کوشش خواهید کرد تا موفق شوم و سپس اجازه می خواهم که ورزش را ترک کرده و از راه دیگری بوظنم خدمت نمایم. فرمودند: «از چهرای؟» عرض کردم از راه خدمات بهداشتی چون مدت چند سال است در اداره بهداشت کار میکنم و همراه تیم های بهداشتی بروستاها رفته و از نزدیک ناظر آن هستم که چقدر هموطنان روستائیم به کمک های بهداشتی احتیاج دارند. (احسن) چه خدمت بزرگی از راه تعمیم بهداشت میشود به این ملت نمود. شاهنشاه عراض بنده را تصدیق فرموده و تأکید فرمودند که ما به افرادی که در بهداشت وارد باشند بسیار نیاز مندیم.

مدت چهار سال در امریکا تحصیلی بهداشت عمومی نمودم برعکس فرمایشات همکار ارجمند جناب آقای حازقی همیشه خدای بزرگ را شاهد اعمال خود دانسته و فرآن معیادم زینت بخش اطاق و حافظ جانم بود (احسن)

(حازقی - حرف بنده را تأیید فرمودید) و آرزوی جز آن نداشتم که هر چند زودتر تحصیلاتم را پایان داده و برای خدمت به هموطنان عزیزم مخصوصاً کشاورزان زحمت کش بجهن مراجعت نمایم. خدای را شکر موفق شدم و رساله دکترای خود را هم تحت عنوان «بوجود آوردن سرویسهای بهداشتی در مناطق روستائی ایران» گذراندم که اینک موضوع روز برای بهداشت مملکت میباشد و با کسب درجه دکترای در بهداشت عمومی بخاک ایران عزیزم مراجعت نمایم امروز با فرمانی که شاهنشاه صادر فرمودند حس میکنم بزرگترین آرزوی من برآورده شده است چون هنوز عقیده دارم خدمات بهداشتی میتواند ضامن موفقیت ملت ایران در بنام رکنان انقلاب سفید شاه و ملت باشد

زیرا این اصل کلی در همه ممالک در حال توسعه صادق است که بهداشت عمومی و اقتصاد عمومی از هم جدا شدنی نیستند. عبارت دیگر این سه عامل باید پایای هم پیش بروند، تا بشود ملتی را بشاهراه ترقی و سعادت سوق داد. (صحیح است)

برای اینکه اهمیت این فرمان تاریخی که ارزش آن همباید دیگر مواد ششگانه مصوبه ملی است بیشتر روشن شود اجازه می خواهم مختصری از وضع فعلی بهداشت مملکت و ضرورت صدور چنین فرمانی را بعرض نمایندگان محترم برسانم و توضیح بدهم که تا چند اندازه سطح بهداشت کشور پائین بوده و احتیاج مبرمی به اقدام جدی دارد. طبق آمار موجود در ایران تعداد ۴۹۰۵۴ نقطه مسکونی وجود دارد که جمعیت هر یک از آنها کمتر از ۵۰۰۰ نفر میباشد که در سرزمینی بمساحت ۱۶۴۸۰۰۰ کیلو متر مربع پراکنده هستند از طرفی تعداد ۵۲۶۷ نقطه مسکونی بین ۱۰ تا ۲۵ و ۱۹۸۳ نقطه مسکونی کمتر از ۱۰ نفر جمعیت دارند. تراکم جمعیت کشور بطور متوسط ۱۲ نفر در هر کیلومتر مربع میباشد در حالیکه در تهران ۲۴۳ نفر و در نائین فقط ۸ نفر در هر کیلومتر مربع زندگی میکنند این موضوع میرساند که اغلب نقاط مسکونی در افتاده بوده و دسترسی به آنها بسیار مشکل و گاهی اوقات امکان پذیر نمیشد در حالیکه ۶۷/۳ درصد از جمعیت کشور در مناطق روستائی زندگی میکنند.

تقسیم پزشک، بیمارستان و درمانگاه در کشور بر طبق اصول و عادلانه نبوده چنانچه طبق آمار سال ۱۳۴۱ اداره آمار وزارت بهداشتی از تعداد ۳۷۵۰ نفر پزشک مطب دار در کشور ۱۷۹۶ نفر در تهران که تقریباً نصف تعداد کل میشود و باقی در شهرهای بزرگ و کوچک طبابت کرده و برای مناطق روستائی اصلاً پزشک وجود ندارد. عبارت دیگر در تهران برای ۱۰۵۲ نفر یک پزشک در حالیکه در طوالش برای هر ۱۰۹۰۰۰ نفر یک پزشک وجود دارد از ۲۰۰۰ تختخواب بیمارستانی در تمام کشور ۹۵۱۰ تختخواب آن در تهران و باقی آن در شهرهای دیگر یعنی تقریباً ۱/۵۰ تختخوابها برای ۲/۵ میلیون جمعیت تهران و ۱/۵۰ دیگر بزرگان ۱۹/۵ میلیون جمعیت باقی کشور میباشد. عبارت دیگر در تهران برای هر ۳۰۳ نفر جمعیت

یک تختخواب بیمارستان وجود دارد در حالیکه مثلاً در مشکین شهر برای هر ۱۹۶۸۵ نفر جمعیت یک تختخواب خوب خواهد فرمود اگر عرض کنم که این بیعدالتی حتی در شهر تهران و حومه وجود دارد چون تعداد تختخواب بیمارستان در قسمت شهر نشین تهران برای هر ۲۹۰ نفر یک تختخواب و در حومه تهران برای هر ۲۲۹۵ نفر یک تختخواب وجود دارد.

در مورد درمانگاهها نیز همین بیعدالتی حکمفرماست زیرا جمعاً ۱۵۵۸ درمانگاه دولتی و خیریه در کشور وجود دارد که طبق آمار موجود در تهران برای هر ۱۴۰۴۰ نفر یک درمانگاه و در مهاباد برای هر ۵۳۵۰۰ نفر یک درمانگاه و در ممسنی برای هر ۸۸۰۰۰ نفر یک درمانگاه وجود می باشد.

این ارقام نمونه بارزیست که تا کنون کارهای بهداشتی این مملکت روی اصول صحیح و بر طبق برنامه معینی پیش نرفته است اصولاً میتوانم عرض کنم تا کنون معنی بهداشت و تأمین بهداشت عمومی در این مملکت این بوده است که چند درمانگاه یا بیمارستان بدون رعایت اصول فنی بهداشتی ساخته شود و به معالجه بیماران بدون مدیریت صحیح با وسائل بسیار اولیه و داروهای پیش یافتاده بپردازند در حالیکه امروزه در دنیا میگویند که اصلاً چرا باید مریض بشویم که احتیاج بدکتر و دارو داشته باشیم و این همان معنی تأمین بهداشت میباشد یعنی اگر مردمی آب سالم بیاشامند و غذای سالم بخورند و هوای سالم استنشاق بکنند و به موقع واکسیناسیون و آموتیزاسیون بکنند که دیگر مریض نمیشوند درست است که دو نوع امراض داریم آنهاییکه قابل پیشگیری هستند و آنهاییکه هنوز قابل پیشگیری نشده اند ولی در مملکت ما هنوز حصه، دیفتری دیسانتری، تراخم، سل، کچلی، سیاه سرفه، وجود دارد که این امراض کاملاً قابل پیشگیری هستند. مثلاً در دهکده لورک در ۷ کیلومتری شهرستان ساری در مدارس ابتدائی از ۲۵ الی ۷۰ درصد شاگردان کچل بوده هنوز باطریقه متروک برق گذاشتن معالجه میشوند که از هیچ لحاظ سازمان بهداشت جهانی معالجه با برق را تجویز نمیکند در حالیکه فرصت هائی وجود دارد که با خوردن آن این مرض بخوبی بر طرف میشود.

معمولاً برای اینکه سطح بهداشت يك مملکتی روشن شود بچند مقایسه با کشورهای مترقی میپردازند. مثلاً خدمت متوسط طول عمر که در ایران بین ۳۵ تا ۴۰ سال میباشد در حالی که در کشورهای مترقی از ۷۰ بیلا شده است و با اینکه مرگ و میر اطفال در سال اول تولد نسبت هزار متولد که در کشور ما در تهران ۷۱ در سبزوار ۱۸۷ و در اطراف تهران ۲۱۷ کودک میباشد در حالیکه در ممالک مترقی ۲۵ میباشد. اخیراً طرف دیگری پیدا کرده اند که بسیار مناسب میباشد و آن اینست که در صد عمر افرادی را که بیش از ۵۰ سال عمر کرده اند حساب میکنند هر چه این درصد به عدد صد نزدیک شود معلوم میشود که وضع بهداشت آن مملکت بهتر است مثلاً در کشور امریکا ۷۹/۵ درصد از مردم بیش از ۵۰ سال عمر میکنند و در ژاپن ۷۱/۵ درصد در حالیکه در ایران فقط ۲۵/۵ درصد از مردم بیش از ۵۰ سال عمر میکنند. بطور کلی در ایران ۵۰٪ مرگ و میر در سنین کمتر از پنج سال اتفاق می افتد. قسمت اعظم مردم ایران از مراقبت های صحیح بهداشتی محروم میباشد چنانچه برای تمام مدارس ایران خدمات بهداشتی کافی فراهم شود باز تعداد زیادی از کودکان که به آموزشگاهها نمیروند از مراقبتهای بهداشتی محروم خواهند بود در نواحی روستائی عوامل زیر نیز بنامناسب بودن محیط برای داشتن بهداشت صحیح اضافه میگردد:

فقدان ارتباط کافی جاده های مناسب - تماس نزدیک مردم با مزارع و چراگاهها و حیوانات اهلی - کمیابی آب - بیسوادی و نداشتن اطلاعات کافی در امور بهداشتی - عادات و رسوم عقب افتاده خرافاتی و بالاخره سختی زندگی و کسب معاش ، اکنون میشود نتیجه گرفت که چقدر ما احتیاج داریم که در بهداشت هم گام های مؤثری که تطبیق با انقلاب سفید ما بکنند برداریم تا بتوانیم انقلاب مقدس خود را به نتیجه برسانیم ولی باید منصفانه قضاوت نمود که در سالهای اخیر پیشرفت هائی نصیب بهداشت ایران گردیده از جمله اینکه دیگر روبا و طاعون وجود ندارد ، آبله که تا چند سال اخیر میزبان زیاد شیوع داشت کاملاً تحت کنترل میباشد ، در سراسر کشور علیه مالاریا مبارزات دامنه داری بعمل آمده و مخصوصاً در مناطق شمال نتیجه خوبی حاصل شده و این کافی نیست .

برای اینکه نمایندگان محترم به نقش بهداشت در امور اقتصادی توجه داشته باشند ناچارید که این موضوع هستم . طبق حساب يك نشریه بهداشتی در ماه گذشته کشور انگلستان سالی بیست میلیون کار فعال خود را بعلت عارضه برونشیت ساده از دست میدهد یعنی چهار میلیون نفر کارگر و کارمند انگلیسی سالیانه بطور متوسط يك هفته بر اثر عارضه برونشیت از کار معاف میشوند . ضرر ناشی از این بیماری بجهت اقتصاد انگلستان در سال بیش از ارزش صد ها کشتی یا کارخانه است. در خانه امیدوارم اکنون که فرمان مقدس تشکیل سپاه بهداشت از جانب شاهنشاه صادر گردیده دولت مخصوصاً وزارت بهداشتی بتواند این کار بسیار خطیر را با برنامه های صحیح و تشکیلاتی آماده شروع نماید . اصول برنامه گذاری ، فراهم ساختن وسایل ، اجراء ارزش بایی و کنترل اجرای برنامه ها را فراموش نکرده و با همکاری سایر مؤسسات دولتی از قبیل وزارت فرهنگ و ارتش شاهنشاهی شالوده ای استوار برای این برنامه عظیم بریزد که بیاری خدای بزرگ و پشیمانان شاهنشاه محبوب و کمک های ملت شریف ایران اقدامات مؤثری در راه تأمین بهداشت عمومی مخصوصاً در مناطق روستائی کشور بعمل آید (احسن) عده ای از آقایان نمایندگان یادداشتی نوشته اند که راجع بوضع دارو هم صحبت کنیم در این مورد بعد صحبت خواهم کرد.

۳- شور اول گزارش کمیسیون فرهنگ راجع باهداء مجسمه سفالی به آقای لردبوند

رئیس - وارد دستور می شویم . طرحی از طرف فراکسیون مستقل راجع به روزششم بهمین رسیده ولی چون این موضوع مورد علاقه همه نمایندگان مجلس شورای ملی و ستانور هاست در جلسه مشترک روز یکشنبه قرار است قطعنامه ای صادر شود با آقایان صحبت شد که فعلاً این طرح مطرح نشود.

گزارشی است مربوط به اهداء مجسمه به آقای لردبوند که از کمیسیون فرهنگ رسیده است قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون فرهنگ بمجلس شورای ملی کمیسیون فرهنگ در جلسه ۲۸ دیماه ۴۲ بحضور آقای زمانی معاون وزارت فرهنگ لایحه شماره ۱۲۴۶۰- ۴/۱۰/۴۲ دولت راجع به اهداء مجسمه سفالی به آقای

لردبوند که بشماره ۱۰۹ چاپ شده است و طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود مطرح و بشرح زیر تصویب نمود اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد:

ماده واحده - وزارت فرهنگ اجازه داده میشود که یک عدد مجسمه سفالی گاو کوهاندار خریداری شده از طرف موزه ایران باستان را که بشماره ۱۱۴۰۴ در دفتر موزه ثبت شده به آقای (لردبوند) رئیس مؤسسه خیریه صندوق پس انداز کودکان انگلستان اهداء نماید.

ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شد تصویب میشود.

مخبر کمیسیون فرهنگ - دکتر فرخ رو پارسی رئیس - آقای زمانی توضیحی دارید بفرمائید.

زمانی (معاون وزارت فرهنگ) - خانمها و آقایان محترم نمایندگان مجلس استحضار دارند که حفريات بردو دسته است یک دسته حفريات علمی و یک دسته حفريات تجارتي که هر يك تابع شرایط خاصی است و در شرایط خاصی انجام میشود آنچه بدست می آید در اثر کوشش اگر متعلق بدولت میشود در موزه ایران باستان و سایر موزه ها نگهداری میشود و آنچه از حفريات تجارتي باشد بایک قرار معینی یعنی يك قسمت را دولت موظف است بر دارد و بقیه را نصف می کند گاهی اتفاق می افتد که دولت و وزارت فرهنگ تشخیص میدهند يك شیئی که عتیقه است از خارج خرید شود یعنی احیاناً احساس می کند که میتواند بخرد بهر حال کلیه اشیائی اعم از اینکه از طریق حفريات تجارتي یا علمی بدست آمده باشند اینها باید بشماره معین و با مشخصات کامل در دفتر مربوط ثبت شود و نگاهداری بشود. البته يك وقت اشیائی است که مکرراًست و همه آن اشیاء مکرراً در موزه نگهداری نمیکند بلکه در انبارها نگاه میدارند و اگر چنانچه آثار متعددی باشند در انبار نگهداری میکنند و بهر صورت هیچ شیئی که ثبت شده باشد نمیتواند از موزه خارج شود البته حتماً دولت اختیاراتی هم دارد که در صورتیکه احتیاجی احساس کرد و اشیائی که زائدت بر احتیاج باشد و منحصر بفرد نباشد از طریق مزایده در معرض فروش بگذارد در هر صورت انجمنی که آنجا اسم برده شده يك انجمن

بین المللی است يك انجمنی است که کومک نه کود کان جهانی میکند و در مملکت ما هم در موقعی که زلزله ایجاد شد در قزوین کومک هائی این سازمان کرد و خانه هائی ساخت ، دولت اینطور در نظر گرفت در قبال این خدمتی که کرده است و در قبال این مساعدت ، از لحاظ اینکه این انجمن يك انجمن جهانی است يك شیئی که خریداری شده است و از بازار هم خریداری شده است و قیمتش هم ناچیز است (بکی از نمایندگان - چقدر است؟) قیمتش چهل هزار ریال بیشتر نبود این را در اختیار نمایندگان انجمن بگذارند که برود در کشور خودش و در آنجا بحراج بگذارد و پول قابل توجهی بدست بیاورد که در صندوق انجمن بگذارد، البته خدا نکند که يك چنین جوادئی اتفاق بیفتد برای کشورهای دیگر و بهر صورت این انجمن جنبه بین المللی و خیریه دارد و دولت اجازه خواست بموجب این لایحه که این شیئی را اهداء کرده باشد چون نمیتواند بدون اجازه مجلسین و یادرد دوره قوت بدون تصویب بنامه قانونی شیئی را بکسی اهداء کند، پس هم قیمتش روشن شد ، هم معلوم شد خریداری شده و از حفريات علمی هم بدست نیامده است و نمونه منحصر بفرد هم نیست و این اجازه را از مجلس خواستیم.

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای دکتر هدایتی.

دکتر هدایتی - يك توضیحی میخواستم.

رئیس - بفرمائید.

دکتر هدایتی - مطلبی که بنده خواستم عرض کنم همان است که در مورد لایحه دیگری که در کمیسیون فرهنگ مطرح بود عرض کردم و آن این است که بموجب لایحه مصوب بیستم آذر دولت فقط لواجی را میتواند بمجلس تقدیم کند که احتیاج به مجوز قانونی دارد البته اینهم رعایت شده ، اکثر لواج مجوز قانونی لازم دارند ولی الآن در مورد این لایحه این سؤال برای بنده مطرح است که آیا واقعاً اهداء يك مجسمه یا يك قالیچه به يك خارجی که خدمت به مملکت کرده است احتیاج به قانون دارد یا جزء امور اجرائی است؟ بنده خیال میکنم احتیاج به قانون ندارد و خیلی متشکر میشوم نماینده دولت یا مخبر محترم کمیسیون فرهنگ برای بنده توضیح بدهند که آیا منع قانونی داشته بعضی قانونی وجود دارد که اشیاء عتیقه را نتوانند اهداء کنند و یا منتقل شود و مخصوصاً دولت

برای اهداء مجسمه احتیاج بوضع يك قانونی داشته باشد بنده خیال میکنم که موضوع از نظر اهداء يك مجسمه شاید احتیاج نداشته باشد که در مجلس مطرح شود استدعا میکنم توضیح بفرمائید.
رئیس - آقای زمانی.

معاون وزارت فرهنگ - بنده همانطوریکه عرض کردم اولاً قالیچه باشیاء عقیده فرق دارد و احتیاج به قانون ندارد دولت قالیچهدرا از اعتبار خودش میخورد احتیاجی به تحصیل مجوز از مجلسین ندارد اما اشیاء عقیده را قانون داریم که بهیچوجه نمیتواند از موزه خارج کند مگر اینکه بمزایده گذاشته شود ، باین معنی که تشخیص داده شود زائد است و چون نگاهداری اینها در موزه ها مشکل است و در انبارها اگر محل مناسبی نداشته باشد از بین میرود دولت اجازه دارد که بمزایده بفروشد برساند علیهذا مجوزی برای خارج کردن شیئی از موزه نیست مگر با اجازه قانون بنابر این احتیاجی احساس شده که نباید يك تصویبنامه قانونی وجود می داشت و بعداً هم اجازه مجلسین تحصیل شود امثال این لایحه چند لایحه هست جمعاً در حدود هفت یا هشت شیئی است که در این دو سال از موزه ها خارج شده که لوايح آن تدریجاً بحضور مجلس محترم تقدیم شده است البته یکی که حل شود سایر لوايح را آقایان نمایندگان محترم میتوانند تصمیم اتخاذ کنند.

رئیس - بکفایت مذاکرات در این ماده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . بود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)
گزارش از کمیسیون فرهنگ بمجلس شورای ملی
ماده واحده - بوزارت فرهنگ اجازه داده میشود که یکعدد مجسمه سفالی گاو کوهاندار خریداری شده از طرف موزه ایران باستان را که شماره ۱۱۴۰۴ در دفاتر موزه ثبت شده به آقای (لرد بود) رئیس مؤسسه خیریه صندوق پس انداز کودکان انگلستان اهداء نماید.

ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شد تصویب میشود .

مخبر کمیسیون فرهنگ - کتر فرخ رویاروسای
رئیس - در ماده واحده نظری نیست؛ (اظهاری نشد)
پیشنهادی نیست؛ (گفته شد - خیر) برای شور دوم به کمیسیون فرهنگ فرستاده میشود .

۴ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون پست و تلگراف راجع به تغییر شغل سیم بانان و پیکهای پست و ارسال بمجلس سنا
رئیس - شور دوم گزارش مربوط به تغییر شغل و سمت سیم بانان و پیکهای پست مطرح است . (شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون پست و تلگراف و تلفن بمجلس شورای ملی

کمیسیون پست و تلگراف و تلفن در جلسه ۲۳ دیماه ۱۳۴۲ با حضور آقای معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن لایحه دولت راجع بد تغییر و تعویض شغل و سمت سیمبانان و پیکهای زائد پست و تلگراف بشغل موزعی پست و تلگراف که برای شور دوم به کمیسیون ارجاع شده بود و گزارش شور اول آن بشماره ۲۷۲ چاپ شده است مطرح و بشرح زیر تصویب نمود - اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید :

ماده واحده - وزارت پست و تلگراف و تلفن مجاز است شغل سیمبانان و پیکهای زائد ادارات تابعه آن وزارت را بنا بمقتضیات محل و بر حسب ضرورت بشغل موزعی پست و تلگراف تعویض نماید .

ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده تصویب میشود .

مخبر کمیسیون پست و تلگراف و تلفن - تقی زند گزارش از کمیسیون امور استخدام بمجلس شورای ملی کمیسیون امور استخدام در جلسه ۳۰ دیماه ۱۳۴۲ با حضور آقای حجازی معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن لایحه دولت راجع به تغییر و تعویض شغل و سمت سیمبانان و پیکهای زائد پست و تلگراف بشغل موزعی پست و تلگراف را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون پست و تلگراف و تلفن را عیناً تأیید نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .
مخبر کمیسیون امور استخدام - مهندس آراسته

رئیس - ماده واحده مطرح است . نظری نیست؛ (اظهاری نشد) کلیات آخر مطرح است . نظری نیست؛ (گفته شد - خیر) پیشنهادی هم نرسیده آقایانیکه باماده واحده موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود .

۵ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون پست و تلگراف راجع به تغییر شغل سیم بانان و پیکهای پست و ارسال بمجلس سنا
رئیس - گزارش دیگر کمیسیون پست و تلگراف راجع به تغییر شغل پیکها و سیم بانانی که قادر بانجام وظیفه نیستند قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)
گزارش شور دوم از کمیسیون پست و تلگراف و تلفن بمجلس شورای ملی

کمیسیون پست و تلگراف و تلفن در جلسه ۲۳ دیماه ۱۳۴۲ با حضور آقای معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن لایحه دولت راجع به تغییر شغل و سمت سیمبانان و پیکهای پست که بر اثر کهولت قادر بانجام وظائف محوله نباشند و برای شور دوم به کمیسیون ارجاع شده بود که گزارش شور اول آن بشماره ۲۷۱ چاپ شده است مطرح و بشرح زیر تصویب نمود - اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد :

ماده واحده - وزارت پست و تلگراف و تلفن مجاز است شغل و سمت سیمبانان و پیکهای پست را که بر اثر کهولت سن و ضعف قوای بدنی و بانقائص جسمی طبق گواهی پزشک معتمد قادر بانجام وظائف محول نباشند بشغل مناسب دیگری تغییر دهد .

ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم شده تصویب میشود .

مخبر کمیسیون پست و تلگراف و تلفن - تقی زند گزارش از کمیسیون امور استخدام بمجلس شورای ملی کمیسیون امور استخدام در جلسه ۳۰ دیماه ۱۳۴۲ با حضور آقای حجازی معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن لایحه دولت راجع به تغییر شغل و سمت سیمبانان و پیکهای پست که بر اثر کهولت قادر بانجام وظائف محوله نباشند را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون

پست و تلگراف و تلفن را عیناً تأیید نمود . اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم می دارد .
مخبر کمیسیون امور استخدام - مهندس آراسته
رئیس - ماده واحده مطرح است . آقای صفی پور مخالفید؟

صفی پور - بله.
رئیس - بفرمائید.

صفی پور - بنده در شور اول این قسمت در مجلس نبودم و حالا شنیدم که سیم بانان و پیکهای پستی را نظر این است که وقتی بکهولت می رسند یا مریض میشوند تغییر شغل بدهند . آنچه الان موجب زحمت همه ماست این است که هم نامه ها دیر فرسودهم وضع تلفن و ارتباط خوب نیست این موضوع يك مرتبه در مجلس مطرح شد و آقای وزیر پست و تلگراف هم فرمودند که ما وسایل کاملاً نداریم ما هم قبول داریم ولی اگر این پیکهای پستی آمدند یعنی وسیله ای درست شد که این پیکهای پستی نامه رسانی سمت دیگری بر گزیده شدند و استخدام جدید هم که ممنوع است آنوقت ممکن است بفرمائید پست چند روزه میرسد و با تلفن چطور ارتباط برقرار میشود؟ کسی را که بجای اینها نمیتوانید استخدام کنید اگر استخدام می کردید بعلت بیکاری زیادی که در مملکت هست داوطلب زیاد بود شاید دید بیلیمه ها هم داوطلب بشوند که پیک پست بشوند و با نامه رسان بشوند اما ایشان که نمی توانند استخدام کنند اگر عده زیادی هم با این لایحه تغییر شغل دادند و رفتند و کارشان عوض شد آنوقت چطور میشود با وضعی که حالا کاغذها خیلی دیر میرسد و وضع سیم مخصوصاً تلفن شهرستانها بسیار بد است بطوریکه بنده هر وقت میخواهم با نهند صحبت کنم سه مرتبه صحبت می کنم در دسری دارم که سه دفعه صحبت کنم و نصف کلماتی را که مخاطب من میگوید نمی فهمم آنوقت چه فکری کرده اید و چه چاره ای اندیشیده اید برای آنکه کارشان معطل نماند چون امتیازی که در این مملکت داده میشود چه در طبقات بالا و چه در طبقات پائین همینقدر که راهی باز شد برای رسیدن بمقصود آسان است تمام پیک های پست مبتلا بکسالتی می شوند که حرکت برایشان مضرت همه افرادی که سیم بان هستند بکمر تنه حالت اعصاب میگیرند گواهی

میاورند که اگر آنها از تیر بر روند بالا غش میکنند میافتند پائین این چیزی است که در مملکت ما بجز به ثابت شده منظورم این بود که وزیر پست و تلگراف در این مورد توجه بفرمایند که بعداً وضع نامه رساندن و شنیدن کلمات و گفتارهای تلفنی برای مانتقریباً غیر ممکن نگردد بنده مخالفتم با این لایحه از این جهت بود .

رئیس - آقای وزیر پست و تلگراف بفرمائید.

وزیر پست و تلگراف - این لایحه برای این نیست که وسیله و بهانه بی برای بیک و سیم بانان شود یک وضعیت بهتری پیدا کنند و راحت تر بشوند سیم بانان و بیک هایی هستند عوض اینکه بالای تیر بروند و با مسافرت بکنند گرفتاری ما در اینستکه در اثر یک نقص بدنی که در نتیجه کار مثلاً از نردبانی افتاده و پایش شکسته است این شخص در آن قسمت هایی که حفاظت سیم بعهده اوست کارش را نمی تواند بکند و درست همان نگرانی که جناب آقای صفی پور داشتند پیش می آید یعنی

کار آن قسمت مختل میماند و این موضوع هم برای همین است که آن شخص را بر کتار میکنیم و کس دیگری را جایش میگذاریم قانون به ما اجازه داده در صورتیکه اعتبار داشته باشیم و یک پستی حذف بشود با صدور تصویب نامه در هیأت دولت ما کس دیگری را بجایش استخدام کنیم و در این ماده واحده که موضوع بیک گنجانده شده منظور موزع پست نیست که ایشان نگران باشند که نامه ها کاغذ ها در میرسند منظور بیک صاحب است یعنی یک کیسه های پستی که بوسیله نقلیه از یک شهری به شهر دیگری می برند او محافظ باشد و روی این قسمت هم وزارت پست و تلگراف یک فکری کرده است که حتی المقدور با اعتمادی که به مؤسسات حمل و نقل خصوصی هیت از اعزام بیک صاحب هم خودداری بشود بیک ضمانتی از مؤسسات حمل و نقل میگیریم که بی نیاز از مصاحبت بیک ها شویم راجع بتذکرات کلی که فرمودید که چه فکری شده است به بهبود ارتباطات همانطور که بنده بعرض رساندم امکانات و وسایل پست و تلگراف خیلی محدود بود با این بودجه کم و وسایل موجود واقعاً نمی شد کاری انجام داد خوشبختانه در برنامه سوم باین نقص توجه شده است و اعتبارات کافی در اختیار وزارت پست و تلگراف گذاشته شده است و ما مشغول طرح ریزی وزارت

پست و تلگراف هستیم که امیدواریم با افزایش اعتبارات در اجرای این طرحها از اول سال ۴۳ رفته رفته وضعیت بهتر می شود و مخصوصاً در اواسط سال ۴۳ بنده نوید میدهم که ستون فقرات اصلی مخابرات کشور که طبق آخرین اسلوب دنیا قبلاً برقرار شده است به بهره برداری گذارده خواهد شد نمایندگان محترم و تمام اهالی مملکت از آن بهره مند خواهند شد (انشاء الله)

رئیس - پیشنهادی از طرف آقای صفی پور رسیده ولی چون شور دوم است متأسفانه در شور دوم پیشنهاد جدید نمی شود داد . بنا بر این بگفایت مذاکرات رأی میگیریم خانمها آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد . در خود ماده واحده نظری نیست؟ (گفته شد - خیر) در کلیات آخر نظری نیست؟ (اظهاری نشد) خواهش میکنم خانم ها و آقایانیکه بالا لایحه موافقتد قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد بمجلس سنا فرستاده میشود.

۶- تقدیم لایحه مقررات احداث سیل بر گردان تهران و تمدید خیابان پرزیدنت کندی بوسیله آقای وزیر کشور

رئیس - آقای دکتر پیراسته فرمایشی دارید بفرمائید. **دکتر پیراسته** (وزیر کشور) - بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحض است لایحه تشکیل انجمنهای شهر و اصلاح قانون شهرداری ها که بمجلس تقدیم شد تقاضای فوریت آن شد و همانطور که استحضار دارند این موضوع از جهت اهمیت فوق العاده بی که از نظر بهبود وضع شهرداریهای کشور دارد مورد لزوم است لذا خواهش میکنم از نمایندگان محترم که هر چه زودتر این لایحه را مورد رسیدگی قرار بدهند برای اینکه بنظر بنده و دولت تا موقعی که لایحه بتصویب نرسد و انجمن های شهر ها روی اصول صحیح انتخاب نشوند اشکالات عدیده بی که در شهرداریها موجود است رفع نمیشود بنا بر این عقیده بنده اینستکه لایحه بی که با قید یک فوریت داده شده و فوریت آن بتصویب رسیده زودتر مورد رسیدگی و تصویب مجلس شورای ملی قرار بگیرد و موضوعی که باز لازم است توجه نمایندگان محترم را نسبت بان جلب کنم اینستکه شهر تهران متأسفانه سیل بند ندارد سیل بر گردان ندارد و با این برقی که باریده است هوا بتدریج گرم میشود و این

بر فهایبی که موجود است آب میشود و خطر سیل تهران را تهدید میکند و از طرفی نه تنها برف بلکه دیده شده است حتی باران هایی در فصول مختلف میبارد موجب جاری شدن سیل میشود دولت مصمم است که سیل بند تهران را هر چه زودتر شروع کند مطالعاتی بعمل آورده است نقشه ها تهیه شده و حتی پیاده هم شده است با ایجاد سیل بند علاوه بر اینکه خطر سیل رفع میشود کاری هم برای عمده کثیری ایجاد میشود نهایتاً چون این اراضی که برای این سیل بند مورد استفاده قرار میگیرد اگر بخوایم طبق قانون توسعه معیار آنها را در اختیار بگیریم مدت ها وقت خواهد گرفت و فرصت منقضی میشود و فوت میشود بنا بر این برای اینکه بتوانیم کار را زودتر شروع کنیم لایحه بی بقید یک فوریت تقدیم مجلس شورای ملی میشود و تقاضا میکنم هر چه زودتر امکان داشته باشد مورد رسیدگی و اظهار نظر قرار بگیرد همانطوریکه عرض کردم مواجعه خواهیم بود با خطر سیل و همچنین ادامه خیابان پرزیدنت کندی که

مقدمتاش از مدت ها قبل فراهم شده است و در عین حال موجب ایجاد کار خواهد شد و مورد علاقه دولت هم هست نهایتاً اگر بخوایم صبر کنیم تا قانون توسعه معیار را اجراء کنیم مدت ها وقت میگذرد در این لایحه بی که تقدیم میشود هیچگونه تغییری در قانون توسعه معیار داده نشده فقط کسب اجازه میشود باینکه اول زمینهایی که مورد احتیاج است تصرف شود بعد مقررات قانون توسعه معیار با همان صورتی که هست اجراء گردد برای اینکه نمایندگان محترم استحضار داشته باشند و سابقه ذهنی داشته باشند عرض میکنم که در دو مورد دیگر هم این قانون بهمان صورتی که بنده عرض میکنم الان در دست اجراء است یکی ماده ۱۶ قانون سابق برنامه است که اجازه داده است به سازمان برنامه زمین هایی که مورد احتیاج است بگیرد و بعد اگر اختلافی با صاحب ملک در بهای عادلانه پیدا شد کمیسیون مر کب از نمایندگان داد گستری و وزارت کشور رسیدگی کنند و نظر آنها قطعی است و همچنین در ماده ۴۳ لایحه قانونی برنامه سوم هم این موضوع پیش بینی شده است بنا بر این هیچ حقی از کتی فوت نمیشود نهایتاً تأخیری در کار پیدا نمیشود چون در قانون توسعه معیار سال ۱۳۲۰ مقرر است باید کار شناختن مرضی الطرفین انتخاب بشوند و اظهار

نظر بکنند اکثر اظهار نظر آنها موید اعتراض یکی از آنها شهرداری یا مالک ملک قرار گرفت کمیسیون تشکیل شود که نمایندگانش از داد گستری و وزارت کشور بنشینند رسیدگی کنند و رأی آنها قاطع است بنا بر این ملاحظه میکنم که در این مورد هم حقی از کسی فوت نمیشود تمام این جریانات اجراء خواهد شد منتهی معطل این کار نمیشود بنا بر این این لایحه را تقدیم مقام ریاست میکنم و تقاضا میکنم در جلسه امروز مجلس محترم بفروریت این موضوع که اهمیت فوق العاده بی دارد نظر خودشان را ابراز بفرمایند.

۷- طرح و تصویب یک فوریت لایحه احداث سیل بند تهران و تمدید خیابان پرزیدنت کندی

رئیس - نظر ضرورتی که سیل بند تهران دارد و بطوریکه گفته شد ممکن است در بهار امسال اگر این سیل بند وجود نداشته باشد خطری پیش بیاید فوریت این لایحه در این جلسه مطرح میشود . قرائت میگردد . (بشرح زیر قرائت شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی چون برای حفظ شهر تهران در مقابل سیل باید اقدامات لازم و فوری بعمل آید . و متأسفانه این امر مهم بعهده تعویق افتاده و با برف سنگینی که آمده است بیم آن میرود که بمحض گرم شدن هوا سیل بابتخت را تهدید کند و باین جهت دولت مصمم است که تا وقت نگذشته هر چه زودتر سیل بر گردان تهران را ایجاد نماید و همچنین از لحاظ فوریتی که ادامه خیابان پرزیدنت کندی دارد و اجرای قانون توسعه معیار در این دو مورد موجب تعویق افتادن این امر مهم خواهد گردید بنا بر این ماده واحده ذیل را بقید یک فوریت تقدیم و تصویب آنرا تقاضا مینماید :

ماده واحده - شهرداری تهران اجازه داده میشود بمنظور جلوگیری از خطر سیل در غرب تهران اقدام با احداث سیل بر گردان و ساختمان پل ها و سایر تأسیسات لازم بطول و عرض مورد احتیاج در شمال غرب تهران بنماید و نیز خیابان پرزیدنت کندی (نواب سابق) را از جنوب غربی تیمارستان یانصد تختخوابی تا محل هتل هیلتون طبق نقشه ای که بتصویب وزارت کشور خواهد رسید احداث و امتداد دهد .

تبصره ۱۶ - از جهت فوریت انجام امور مذکور شهرداری مکلف است پس از تصویب این قانون و بدون رعایت تشریفات مقدماتی مقرر در قانون توسعه معابر مصوب سال ۱۳۲۰ اراضی و املاک واقع در مسیر خیابان پرزیدنت کندی و محله سیل بر گردان را فوراً پس از تهیه نقشه و ذکر کلیه خصوصیات مستحقات موجود در آن و تعیین بهای عادلانه تصرف و خیابان و سیل بر گردان را احداث و بعداً سایر تشریفات مقرر در قانون توسعه معابر مصوب ۱۳۲۰ را اعم از برپا داشتن تاوران اراضی و املاک مورد تصرف بصادقان آن که اخذ حق مرغوبیت از مالکین منتفع اجرا نماید.

تبصره ۲ - هزینه ایجاد و تأسیس آن قسمت از جاده‌ها که در خارج محدوده شهر تهران واقع میشود، اعم از ساختمان جاده و قیمت مستحقات و بهای اراضی از محل اعتبارات راهسازی برنامه‌های عمرانی تأمین خواهد شد.

وزارت کشور و وزارت راه مأمور اجرای این قانون میباشند. نخست‌وزیر - وزیر کشور - وزیر راه - از طرف وزیر دارائی.

رئیس - يك فوریت لایحه مطرح است آقای مهندس آراسته مخالفت بفرمائید.

مهندس آراسته - علتی را که در مقدمه لایحه جناب آقای وزیر کشور برای این فوریت ذکر فرمودند این است که چون بایرانندگی سان جاری و احتمال بارندگیهای بهار بیم این می‌رود که تهران در معرض خطر سیل واقع شود بنده اینطور استنباط کردم که اگر این يك فوریت انشاء الله تصویب بشود کار این سیل بند تا بهار تمام است اگر چنین تمهیدی را بفرمایند بنده با يك فوریت حتی با دو فوریت بهر ترتیبی که آقایان موافق باشند موافقم والا چون به بهار نخواهد رسید اجازه فرمایند که بیشتر مطالعه بشود.

رئیس - آقای وزیر کشور بفرمایند.

وزیر کشور - همانطوریکه عرض کردم تمام مقدمات کار فراهم است نقشه‌ها هم تنظیم شده و پیاده شده است و میخ کوبی هم شده ولی باین مشکل بر خوردیم که این اراضی متعلق بیک عده است که بدون مجوز قانونی نمیشود در ملک مردم تصرفی کرد بنابراین بنده مطمئنم که این

سیل بند خیلی زودتر از آنچه آقای مهندس فکر میکنند شروع خواهد شد و تمام میشود و بخصوص همانطوریکه عرض کردم موجب ایجاد کار میشود در تهران وعده زیادی سر کار میروند و چون این سیل بند بطول تقریبی ۹ کیلو متر است و از چند نقطه شروع میشود منتظر نخواهیم شد که از يك جا شروع کنیم و بیک جا منتهی شود و چون نقشه پیاده شده اشکال ندارد از چندین نقطه شروع شود و خوشبختانه در مسیرش هم هیچ ساختمانی نیست که کسی بی‌خانمان بشود فقط يك اراضی هست که متعلق باشخص است بنابراین بنظر من نظر آقای مهندس تأمین است و همانطوریکه فرمودند خواهش میکنم پیشنهاد دو فوریت ندهند ولی فقط بیک فوریتش رأی بدهند. (معمتدی - بطور امانی ساخته میشود یا مقاطعه؟) بطور امانی (يك نفر از نمایندگان - هر چندش چقدر خواهد شد؟) والله درست نمیدانم چون این کار را ما در اختیار يك عده از مهندسين عالی مقام و مورد اعتماد گذاشته‌ایم که اجرا خواهند کرد بطور تحقیق اطلاع ندارم قطعاً چون نمیدانستیم که چنین سئوالی نمایندگان محترم خواهند فرمود تحقیق نکردم و بطور دقیق نمیتوانم عرض بکنم اگر میل داشته باشند در جلسه بعد عرض خواهم کرد که چقدر هزینه دارد.

رئیس - فعلاً موضوع فوریت این لایحه مطرح است برای اینکه بعد در کمیسیون خواهد رفت و همه این بحث‌ها در آنجا خواهد شد.

رئیس - آقای مهندس و الاموافقید؟

مهندس والا - مخالفم.

رئیس - آقای سعید وزیری موافقت؟

سعید وزیری - موافقم.

رئیس - بفرمائید.

سعید وزیری - عرض کنم بنده با فوریت شروع شدن يك کار ساختمانی بطور کلی موافقم باین مناسبت هم با این دلایلی که آقای وزیر کشور فرمودند بنده موافقم در این لایحه پیشنهادی دو تا مطلب هست یکی ساختن سیل بند و سیل بر گردان و دیگری تعریض خیابان بنده نفهیدم که چطور این دو مطلب با هم ارتباط دارد لابد يك مطلب فنی در این کار هست که من نمیفهمم و شاید يك توضیحی بدهند مطلب روشن شود علی‌احوال اگر يك ضرورت فنی ایجاد میکند

که این دو مطلب با هم دیگر باشد بنده با مطرح شدن اعم با فوریت با بی فوریت تعریض خیابان و کار شهر سازی مخالفم برای اینکه ...

رئیس - راجع فوریت بفرمائید.

سعید وزیری - بنده با فوریت با آن عنوان که عرض کردم موافقم ولی اگر این مطلب تفکیک نشود از هم دیگر مخالفم.

رئیس - آقای منصور جناب عالی موافقت بفرمائید.

منصور - بنده معمولاً در طرح لوایح عرضی نمی‌کردم ولی امروز ضروری دانستم که يك تکلیفی را تذکر بدهم جناب آقای وزیر کشور راجع بلوایحی که قبلاً تقدیم مجلس شده بود اشاره‌ای فرمودند بنده فکر میکنم که مجلس کاملاً و با سرعت و ظرافت خودش را انجام میدهد و توجه خواهد شد باینکه لوایح مفید دولت در اسرع وقت انجام بشود و بطور قطع منظور ایشان تعیین تکلیفی برای مجلس میشود (صحیح است) توضیحی که میخواستم عرض کنم این است که این لوایحی که تقدیم مجلس شده اهمیت دارد بنده میخواستم با آقای وزیر کشور عرض کنم ما حزب داریم و این لوایح باید منطبق با اصول حزب باشد (صحیح است - صحیح است) قبلاً هم بنده این را با عرض اعلی حضرت هماهونی رسانده که حداکثر کوشش را میکنیم که در کار لوایح تسریع بشود و اگر اصلاحی لازم پیدا کرد

مو کول خواهد شد که با رفتن مورد مطالعه قرار گرفته و اصول عقاید و نظریات حزب تطبیق داده شود (صحیح است) راجع باین لایحه‌ای که امروز تقدیم شد بنده تقاضا میکنم که امروز فوریتش تصویب بشود و برود به کمیسیون ولی در کمیسیون این دو موضوع از هم قابل تفکیک است یعنی موضوع سیل بند و موضوع تعریض خیابان دو موضوع جداگانه است ولی موضوع سیل از لحاظ حفظ و حمایت شهر است بنده استدعا میکنم که مجلس فوریت رأی بدهد و در کمیسیون مثل همه لوایح بابی طرفی کامل رسیدگی میشود و در آنجا اصلاح لازم خواهد شد (بمعنای کیهان - معذرت می‌خواهم لوایح دولت مگر با نظر حزب اینجا مطرح میشود؟) نخیر، بنده عرض کردم اینجا مجلس است. فراکسیون اکثریت حزبی است ... (اهمیت نمایندگان)

رئیس - آقای وزیر کشور.

وزیر کشور - بیانات نماینده محترم خیال میکنم که از این نظر ناشی شد که درست بعرض بنده توجه نکردند من تقاضا کردم از مجلس شورای ملی که لایحه دولت را زودتر مورد اظهار نظر قرار بدهند. تکلیف حدود و وظایف دولت و مجلس را قوانین معین کرده دولت بهیچوجه در امور مجلس مداخله‌ای نمیکند کما اینکه نمایندگان محترم جز آنچه را که قانون معین کرده است در امر دولت دخالتی نمیکند. (حیسی - در موقعی که دولت بوظیفه خودش عمل نکند دخالت میکند) (چند نفر از نمایندگان - خارج از حدود قانون دخالت نمیکند صحیح است) بله، بنده مطلب را تکرار میکنم عرض میکنم نماینده محترم چون گویا به بیانات من خوب توجه فرمودند شاید این سوء تفاهم برایشان پیدا شد و تصور شد که دولت می‌خواهد تعیین تکلیفی برای مجلس بکند و حال آنکه بهیچ وجه اینطور نیست و همانطوریکه عرض کردم حقوق مجلس و دولت را قوانین و نظامات معین کرده‌اند دولت بهیچوجه دخالتی در امور مجلس نمی‌کند فقط می‌خواهد تقاضا کند که این لایحه‌ای که بمجلس تقدیم شده است مورد اظهار نظر قرار بگیرد یا تصویب بفرمایند یا رد بفرمایند یا اینکه پیشنهاد اصلاحی بفرمایند تا با موافقت دولت آن پیشنهادات مورد توجه قرار بگیرد (صحیح است) و حدود وظایف ما را قوانین معین کرده است همانطوریکه نمایندگان محترم جز در حدود

قوانین در امور دولت مداخله‌ای نمی‌فرمایند دولت هم در امور مجلس مداخله‌ای نمیکند و کمال احترام را هم برای مجلس دارد (احسن). اما اینکه فرمودند باید لوایح از نظر حزب مورد توجه نمایندگان محترم قرار بگیرد (بمعنای کیهان - رسیدگی بلوایح و وظیفه مجلس است و وظیفه حزب نیست) بهیچوجه دولت نظر خاصی ندارد و آن بسته بنظر مجلس است که لایحه‌ای که دولت تقدیم میکند هر طور دلش می‌خواهد اظهار نظر بکند و وظیفه دولت است که لوایح را بمجلس تقدیم بکند حالا نمایندگان محترم میل دارند این لوایح در این محیط مورد بررسی قرار بگیرد یا در خارج مورد بررسی قرار بگیرد بسته بنظر مجلس است.

رئیس - لوایح همیشه در خود مجلس مورد بحث قرار می‌گیرد.

وزیر کشور - از نظر بنده فرقی نمیکند ماموظفیم مطابق قانون لوایح. بمجلس تقدیم کنیم حالا آقایان هر جا میاید دارند مورد حلاجی و بررسی قرار بدهند آن بسته بنظر آقایان است و دولت نمیتواند دخالتی در این امر بکند. بنده از طرف دولت تقاضا کردم باز هم تکرار میکنم لایحه ایست که با کمال دقت تنظیم شده و مورد علاقه مردم است. مثلاً بنده مردم است شهرداری های کشور بلاتکلیف هستند دولت حق دارد از مجلس تقاضا بکند لایحه ای که داده بمجلس یا تأیید بفرمایند یا رد بفرمایند در هر صورت تسریع بفرمایند در اظهار نظر. بنظر من این تقاضای مورد نیست و البته اگر پیشنهادی دارند میفرمایند آنچه که بعقل ماریسیده اینجا نوشته ایم اگر آقایان عاقلتر و بصیرتر و وارد ترند پیشنهادی بدهند که آن پیشنهاد را دولت بتواند اجرا بکند با کمال میل قبول میکنند و اگر هم دولت نتواند قبول کند باز هم نظر اکثریت مناطق اجرا خواهد بود بنابراین بنده باز تقاضایم را تکرار میکنم و خواهش میکنم که لایحه دولت را در مورد انجمن های شهر زودتر مورد رسیدگی قرار بدهند.

منصور - بنده يك توضیحی داشتم.
رئیس - بفرمائید.

منصور - بنده اتفاقاً عرضم در تأیید نظر نماینده دوات بود و بخصوص موضوع تعیین تکلیف رابطور نفی عرض کردم و گفتم که منظور يك چنین چیزی نبوده است و اگر توجه کرده باشید همین جور هم نوشته شده است کمیونتهای بموقع کار خودشان را می کنند و وظایف خودشان را در اسرع وقت انجام میدهند (صحیح است) و بنده هم تأیید فرمایش ایشان را کردم نه دولت برای مجلس تعیین تکلیف میکنند نه اینکه مجلس در امور دولت دخالت میکند خوشبختانه دولت و این مجلس با کمال صمیمیت انجام وظیفه میکنند و دولت هم مورد حمایت مجلس می باشد. موضوع اصول حزبی که بنده عرض کردم اصول صحیح پارلمانی است یعنی فراکسیون مجلس که فراکسیون حزبی است و اکثریت مجلس را دارد قوانینی را که به مجلس تقدیم می شود و در کمیسیون ها مطرح می شود نمایندگان عضو حزب اصول حزبی را در رسیدگی بقوانین باید ملحوظ بکنند که ملحوظ هم میکنند (صحیح است) و این صحیح است و اگر کسی غیر از این بگوید

قوانینی بمجلس تقدیم میشود و در کمیسیونها رسیدگی میشود و بدست نمایندگان مجلس تصویب میشود (یعنائی کیهان - جناب آقای منصور این فرمایش جایش در حزب است نه در توی پارلمان) (جمعاً از نمایندگان - اینطور نیست در مجلس باید گفته شود) عرض کنم جناب آقای یغمائی کیهان نظر تان همیشه برای من محترم است همیشه هم بدجناب عالی احترام گذاشتم و هیچوقت هم روی فرمایش جناب عالی بنده فریاد تمیز نم و دون شأن جناب عالی است که این رویه را اعمال نکنید (صحیح است) اکثریت مجلس اکثریت حزب ایران نوین است (صحیح است) و اصول عقاید حزب ایران نوین در مجلس و مملکت اعمال خواهد شد (صحیح است) و اکثریت مجلس هم به این لایحه دولت از لحاظ يك فوریت رأی خواهند داد (صحیح است).

رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده اگر نظری نیست رأی بگیریم (اظهاری نشد) خانمها و آقایانیکه با کفایت مذاکرات موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. بنا بر این به فوریت لایحه رأی میگیریم. خانمها و آقایانیکه با فوریت لایحه موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. به کمیسیونهای مربوط فرستاده میشود. آقای وزیر کشور بفرمائید.

وزیر کشور - بنده از حسن نیت نمایندگان مجلس راجع به لایحه دولت از همه آقایان بدون استثنا سیاستگزارم همانطور که عرض کردم امیدوارم که در محیط تفاهم و در محیط صمیمانه ای که مجلس بوظایف قانونی خودش میپردازد ادامه بدهد و بنده متأسفم که لایحه ای که بنده دادم موجب شد که حرفهایی زده شود (بکنفرانز نمایندگان - نظر خاصی نبود، امر داخلی است. آقای دکتر فرارشد که در کار مجلس مداخله نکنید) بهر صورت از نمایندگان محترم اعم از نمایندگان منفرد و نمایندگان فراکسیونها سیاستگزارم (منصور - تشکر میکنم).

۸ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون پست و تلگراف راجع با اجازه استخدام موزع و ارسال بمجلس سنا

رئیس - شور دوم گزارش کمیسیون پست و تلگراف و تلفن راجع به اصلاح قانون استخدام کارمند فنی مطرح است و قرائت میشود.
(شرح زیر قرائت شد)

که شماره ۲۵۳ چاپ شده است راجع به اضافه اعتبارات اداره کل ساختمان وزارت راه از محل درآمد عمومی و طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذر ماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود مطرح و بشرح زیر تصویب شد.

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید:

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود اضافه اعتبارات اداره کل ساختمان وزارت راه بشرح زیر:

- ۱- اعتبار تکمیل پروژه در باجه رضائیه (چهل میلیون ریال) ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
- ۲- اعتبار تکمیل راه آهن قطور شرفخانه (هفتاد میلیون ریال) ۷۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
- ۳- اعتبار تکمیل راه آهن کاشان یزد (پنجاه میلیون ریال) ۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
- جمع کل مبلغ یکصد و شصت میلیون ریال ۱۶۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

از محل درآمد عمومی سال ۱۳۴۰ کل کشور با اختیار اداره مزبور گذارده تا بتدریج که مورد خرج پیدا میکند با رعایت مقررات بمصارف مربوطه برسانند.

ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذر ماه ۱۳۴۲ تقدیم شد تصویب میشود.

مخبر کمیسیون بودجه - مهندس عبدالله والا گزارش از کمیسیون راه بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه در جلسه ۲۸ دیماه ۱۳۴۲ با حضور آقایان بزرگوار معاون وزارت دارائی و مهندس زاهدی معاون وزارت راه بمنظور رسیدگی به لایحه شماره ۱۸۴۵۱-۴/۱۰/۴ دولت که بشماره ۲۵۳ چاپ شده است راجع به اضافه اعتبار اداره کل ساختمان وزارت راه از محل درآمد عمومی تشکیل و گزارش کمیسیون بودجه را در این مورد مطرح و عیناً تأیید نمود اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون راه - دکتر مهندس ناصر بهودی **رئیس** - کلیات اول این لایحه مطرح است اگر نظری نیست به ورود در شور ماده واحده رأی بگیریم (اظهاری نشد) خانمها و آقایانیکه به ورود در شور ماده واحده موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. خود ماده واحده قرائت میشود.
(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون پست و تلگراف و تلفن بمجلس شورای ملی

کمیسیون پست و تلگراف و تلفن در جلسه ۲۳ دیماه ۱۳۴۲ با حضور آقای حاجزای معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن لایحه دولت راجع به اصلاح قانون استخدام کارمند فنی مصوب ۲۷ خرداد ۱۳۳۷ که برای شور دوم به کمیسیون ارجاع شده بود و گزارش شور اول آن بشماره ۱۶۲ چاپ شده است مطرح و بشرح زیر تصویب نمود. اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید:

ماده واحده - به نصرة ۴ ماده واحده قانون راجع به اجازه استخدام کارمند برای وزارتخانه ها مصوب ۲۷ خرداد ماه ۱۳۳۷ عبارت موزع پست و تلگراف علاوه میگردد. ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذر ماه ۱۳۴۲ تقدیم شده تصویب میشود.

مخبر کمیسیون پست و تلگراف و تلفن - تقی زند گزارش از کمیسیون امور استخدام بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام در جلسه ۳۰ دیماه ۱۳۴۲ با حضور آقای معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن لایحه دولت راجع به اصلاح قانون استخدام کارمند فنی مصوب ۲۷ خرداد ۱۳۳۷ را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون پست و تلگراف و تلفن را عیناً تأیید نمود. اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون امور استخدام - مهندس آراسته **رئیس** - ماده واحده مطرح است اگر در ماده واحده

نظری نیست رأی بگیریم (اظهاری نشد) خانمها و آقایانی که موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در کلیات آخر نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بنا بر این برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۹- مطرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع با اضافه اعتبار اداره کل ساختمان وزارت راه و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع با اضافه اعتبار اداره کل ساختمان وزارت راه مطرح است و قرائت میشود.
(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون بودجه در جلسه دهم دیماه ۱۳۴۲ با حضور آقای وزیر راه لایحه شماره ۱۸۴۵۱-۴/۱۰/۴ دولت را

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود اضافه اعتبارات اداره کل ساختمان وزارت راه بشرح زیر:

۱ - اعتبار تکمیل پروژه دریاچه رضائیه (چهل میلیون ریال) ۴۰۰۰۰۰۰۰ ریال

۲ - اعتبار تکمیل راه آهن قطور شرفخانه (هفتاد میلیون ریال) ۷۰۰۰۰۰۰۰ ریال

۳ - اعتبار تکمیل راه آهن کاشان یزد (پنجاه میلیون ریال) ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال

جمع کل مبلغ یکصد و شصت میلیون ریال ۱۶۰۰۰۰۰۰۰ ریال

از محل درآمد عمومی سال ۱۳۴۰ کل کشور با اختیار اداره مزبور گذارده تا بتدریج که مورد خرج پیدا میکند با رعایت مقررات بمصارف مربوطه برسانند.

رئیس - در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد آتی که رسیده قرائت میشود.

ریاست معظم مجلس شورای ملی - پیشنهاد مینامیم ماده واحده بشرح زیر اصلاح شود:

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود اضافه اعتبارات اداره کل ساختمان وزارت راه مبلغ یکصد و شصت میلیون ریال از محل درآمد عمومی سال ۱۳۴۰ در اختیار وزارت راه گذارده شود که طبق مقررات برای تکمیل مشخصات زیر:

۱ - تکمیل پروژه دریاچه رضائیه.

۲ - تکمیل راه آهن قطور شرفخانه.

۳ - تکمیل راه آهن کاشان یزد بمصرف برسانند.

سید ابوالفضل اقبالی

رئیس - این پیشنهاد عین خود لایحه است و فرقی نمیکند فقط عبارتش فرق میکند.

اقبالی - خیلی فرق دارد.

رئیس - بفرمائید توضیح بدهید.

اقبالی - البته يك قسمت اصلاح در عبارتست یکی هم راجع به مبلغ ۱۶۰ میلیون ریال بود که بطور کلی در اختیار وزارت راه قرار میدهم تا بترتیبی که میخواهد برای تکمیل پروژه های خود بمصرف برساند و رقم قطعی را برای تکمیل هر يك از پروژه ها ما معین نمیکیم ممکن است برای تکمیل پروژه دریاچه

رضائیه بیشتر از چهل میلیون ریال خرج بشود و برای تکمیل راه آهن قطور شرفخانه کمتر بنابراین ما این مبلغ را در اختیار وزارت راه میگذاریم تا بترتیبی که لازم باشد در پروژه های خود بمصرف برساند و یکی هم این اعتبار را در اختیار وزارت راه میگذاریم نه در اختیار اداره کل ساختمان وزارت راه از این دو نظر بنده پیشنهاد را تقدیم کردم.

رئیس - آقای مهندس بهبودی

دکتر مهندس بهبودی (مخبر کمیسیون راه) - اولاً نماینده محترم توجه فرمودند که این اعتبار هر بوطیه سال ۴۰ بوده و اعتبارات مضویه خرج هم شده و بچساب قطعی هم منظور گردیده ثانیاً از نقطه نظر مالی اعتبار هر پروژه باید دقیقاً معلوم باشد و نمی شود که اعتبار تکمیلی دریاچه رضائیه و اعتبار تکمیلی راه آهن قطور را با اختیار دستگاههای مربوطه گذاشت که در هر موادی هر جوری که دلشان بخواهد خرج کنند اینست که باید منجزاً اعتبار هر پروژه معلوم باشد و بهمان منظور هم عین پیشنهاد دولت در کمیسیون بودجه و کمیسیون راه مورد بررسی قرار گرفت و تصویب شد و از نماینده محترم استیذان میکنم اگر عرض من کافی بود پیشنهادشان را مسترد بفرمایند چون این لایحه يك شوری تلقی میشود و مالی است.

رئیس - آقای اقبالی پیشنهادتان را مسترد داشتید؟

اقبالی - با توضیحی که ایشان دادند بنده پیشنهاد را مسترد میدارم.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

محترم آیشنهاد میکنم اصلاحات عبارتی زیر در متن ماده واحده بعمل آید:

۱ - در سطر دوم از ماده واحده بعد از کلمه راه (را) اضافه شود.

۲ - در سطر سوم بجای عبارت «با اختیار اداره مزبور گذارده» عبارت «در اختیار اداره مزبور گذارده» نوشته شود.

۳ - در سطر هشتم کلمه «برسانند» به «برسد» تبدیل شود. د کتر هادی هدایتی.

رئیس - آقای مهندس بهبودی.

دکتر مهندس بهبودی - بنده بعنوان مخبر

پیشنهادات اصلاحی ایشان را قبول می کنم.

رئیس - بنابراین بدین اصلاح عبارتی رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

تصویب شد کلیات آخر مطرح است اگر نظری نیست رأی بگیریم (اظهاری نشد) خانمها و آقایانیکه با این ماده واحده یا اصلاحی که شد موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد برای اظهار ملاحظاتی به مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۰ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع بساختن خطوط فرعی راه آهن دو کوه و منظر به قم و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع بساختن خطوط فرعی راه آهن دو کوه. دیوی تهران. نظریه قم مطرح است و قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه در جلسه دهم دیماه ۱۳۴۲ با حضور آقای وزیر راه لایحه شماره ۱۸۴۸۱ - ۱۳۴۲/۱۰/۴ دولت راجع بساختن خطوط فرعی راه آهن دو کوه. دیوی تهران و منظر به قم که بشماره ۲۴۶ چاپ شده است و طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذر ماه ۱۳۴۲ تقدیم شده بود مطرح و بشرح زیر تصویب نمود اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید:

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ ۳۲۸۳۶۶۴۰ ریال هزینه مربوط بساختن زیر سازی و روسازی خطوط فرعی راه آهن دو کوه - دیوی تهران و منظر به قم را از اعتبار بودجه مصوب سال ۱۳۴۲ وزارت جنگ کسر و عیناً به بودجه مصوب وزارت راه اضافه نماید.

رئیس - راجع به این ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) خانمها و آقایانیکه با این لایحه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد برای اظهار نظر به مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۱ - اعلام دستور و موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

طرح سؤال آقای دکتر الهوتی از آقای نخست وزیر.

طرح سؤال آقای دکتر یگانگی از وزارت دارائی.

لایحه دولت راجع به پرداخت کرایه منزل به آقای مهندس ادلف تبعه دولت فرانسه شماره ۴۰۹.

لایحه دولت راجع به واگذاری و تجدید ساختمان اسکله گمرک آبادان به شرکت نفت. شماره ۴۱۱.

لایحه دولت راجع به تهیه و تکمیل وسایل مکانیکی سرویس باربری و آتش نشانی. شماره ۴۱۰.

لایحه دولت راجع به پرداخت ۱۸۱۸۲۹۲۲ ریال مطالبات معوقه شرکتهای مختلف فرانسه وانگلیس شماره ۴۰۸.

رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ۱۰ روز سه شنبه خواهد بود (مجلس مقارن ظهر ختم شد.)

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی